

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' en tot definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, artikel 7, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 12 december 2008, artikel 8, artikel 13, §1, gewijzigd bij het decreet van 19 juli 2002, artikel 36bis, §9, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005, 19 mei 2006, 7 december 2007 en 12 december 2008, artikel 36ter, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006, 27 april 2007 en 8 mei 2009, en artikel 51, vervangen bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' en tot vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, waarmee de regering het voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het desbetreffende gebied principieel heeft vastgelegd;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 4 december 2012;

Gelet op het advies 2011-71 van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, gegeven op 20 oktober 2011;

Gelet op het gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012, gegeven op 19 januari 2012/27 januari 2012, het gemeenschappelijk advies 21-2012/04-2012, gegeven op

22 maart 2012/30/ maart 2012 en het gemeenschappelijk advies 64-2012, gegeven op 28 september 2012, van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij;

Gelet op de adviesaanvraag die op 21 december 2011 bij de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Overwegende dat door de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en door de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij geen advies werd verstrekt binnen de termijnen gesteld door artikel 16, §2, van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden;

Overwegende dat de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen op 8 februari 2012 heeft meegedeeld dat de termijn voor advies niet gehaald werd en dat de procedure verdergezet mag worden;

Gelet op de adviesaanvraag die op 21 december 2011 bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen is ingediend, met toepassing van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen;

Overwegende dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen op 11 januari 2012 beslist heeft geen advies uit te brengen over de voorontwerpen van besluit tot aanwijzing met toepassing van de Habitatrichtlijn van de speciale beschermingszones, zoals door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bekrachtigd op 18 januari 2012;

Gelet op het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, artikel 21, dat toestaat dat wordt voorbijgegaan aan de ontstentenis van een advies;

Gelet op het advies 53.851/1/V t.e.m. 53.886/1/V van de Raad van State, gegeven op 18 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat op grond van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, de Vlaamse Regering elk gebied dat in aanmerking komt als speciale beschermingszone en dat ze definitief heeft vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet of dat krachtens artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet bij besluit als speciale beschermingszone moet aanwijzen; dat ze dat zo spoedig mogelijk moet doen, uiterlijk binnen zes jaar nadat de Europese Commissie het gebied van communautair belang heeft verklaard;

Overwegende dat het gebied 'BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2002 tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992

inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones, is vastgesteld als gebied dat ter uitvoering van artikel 4.1 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora, hierna de Habitatrichtlijn te noemen, door het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie is voorgesteld als speciale beschermingszone en daarom, ingevolge artikel 36bis, §12, van het Natuurdecreet, geacht wordt definitief te zijn vastgesteld in de zin van artikel 36bis, §6, van het Natuurdecreet;

Overwegende dat de Europese Commissie het voormelde gebied van communautair belang heeft verklaard bij beschikking 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio; dat het voormelde gebied moet worden aangewezen als speciale beschermingszone;

Overwegende dat de speciale beschermingszones met toepassing van de Habitatrichtlijn moeten worden aangewezen voor de instandhouding van de habitats uit de bijlage I bij het Natuurdecreet en van de soorten uit de bijlage II bij het Natuurdecreet;

Overwegende dat artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, hierna het Procedurebesluit te noemen, de elementen opsomt die een aanwijzingsbesluit moet bevatten; dat overeenkomstig artikel 10 van het Procedurebesluit een voorstel voor toevoegingen of schrappingen van Europees te beschermen habitats en soorten in het aanwijzingsbesluit opgenomen moet worden als dat vereist is op basis van nieuwe wetenschappelijke gegevens; dat bij de rapportering over de staat van instandhouding van de Europees te beschermen soorten en habitats ter uitvoering van artikel 17.1 van de Habitatrichtlijn en tijdens de opmaak van het rapport ter onderbouwing van de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen van 8 mei 2010 als vermeld in artikel 5 van het Procedurebesluit, en het rapport ter onderbouwing van de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, nieuwe wetenschappelijke gegevens werden verzameld over het voorkomen van Europees te beschermen soorten en habitats in dat gebied en het belang van dat gebied voor het duurzame voortbestaan van die soorten en habitats in Vlaanderen;

Overwegende dat op grond van artikel 36ter, §1, van het Natuurdecreet ter uitvoering van de Habitatrichtlijn en richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, de administratieve overheid binnen de speciale beschermingszones de nodige instandhoudingsmaatregelen neemt die moeten beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats, vermeld in bijlage I van het Natuurdecreet, en de soorten, vermeld in de bijlagen II, III en IV van het Natuurdecreet, alsook van de niet in bijlage IV van het decreet genoemde en op het grondgebied van het Vlaamse Gewest geregeld voorkomende soorten trekvogels;

Overwegende dat krachtens artikel 10 van het Procedurebesluit, voor elk gebied dat moet worden aangewezen als speciale beschermingszone op grond van artikel 36bis, §9, van het Natuurdecreet, het voorontwerp van

instandhoudingsdoelstellingen moet worden geïntegreerd in het voorontwerp van aanwijzingsbesluit; dat het besluit dat het gebied 'BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' aanwijst als speciale beschermingszone de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied moet bevatten;

Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor een Europees te beschermen gebied worden opgemaakt op basis van een rapport dat de componenten, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit, bevat; dat in het daarin te formuleren voorstel van instandhoudingsdoelstellingen de prioriteiten worden geïntegreerd; dat waar in het Procedurebesluit prioriteiten zijn gedefinieerd als "een voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen binnen een Europees te beschermen gebied, gelet op de Europees te beschermen soorten en habitats waarvoor het gebied is aangeduid, gelet op de desbetreffende gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen en gelet op de voor dat Europees te beschermen gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging met betrekking tot de in dat gebied te beschermen soorten en habitats", die 'voorrangsorte van instandhoudingsdoelstellingen' te begrijpen is als de oplistijng van een aantal te nemen acties die inspelen op de naar voren geschoven instandhoudingsdoelstellingen; dat die acties niet per definitie zullen toelaten om *alle* instandhoudingsdoelstellingen te realiseren, maar dat het prioritair aanpakken ervan een sterke voorkeur geniet;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel 9 van het Procedurebesluit, de minister een voorontwerp van instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten vaststelt op basis van 1° het bovenvermelde rapport, 2° een door het Agentschap voor Natuur en Bos opgemaakt verslag over een consultatie, met betrekking tot dat rapport, van de betrokken doelgroepen in het Europees te beschermen gebied in kwestie, 3° het overleg met de gewestelijke overleggroep, vermeld in artikel 3 van het Procedurebesluit, over de in de twee vorige punten vermelde documenten; dat het verslag over de consultatie van de lokale doelgroepen is opgemaakt op 29 mei 2012 en dat het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep heeft plaatsgevonden op 1 februari, 2012, 26 juli 2012 en 27 augustus 2012;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos, op grond van de besprekingen bij dat overleg, het ontwerprapport, vermeld in artikel 8 van het Procedurebesluit heeft afgewerkt en het rapport heeft overhandigd aan de bevoegde minister op 12 september 2012; dat het rapport alle componenten bevat die vereist zijn op grond van dat artikel 8;

Overwegende dat de bevoegde minister, op basis van het haar op 12 september 2012 overhandigde rapport, het bovenvermelde verslag over de consultatie en het bovenvermelde overleg met de gewestelijke overleggroep, het voorontwerp van de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten voor het gebied heeft vastgesteld;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos rekening heeft gehouden met de ontvangen adviezen 2011-71, 06-2012/01-2012, 21-2012/04-2012 en 64-2012 van de strategische adviesraden, waaruit wijzigingen aan de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten, zoals door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd op 14 december 2012, zijn gevolgd;

Overwegende dat de Minaraad in haar advies 2011-71 suggereert dat de Vlaamse Overheid zich ter dege voorbereidt op mogelijke vervolgstappen in lijn met het

lopende overlegproces en daarover ook duidelijk communiceert met de overlegpartners;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners het overlegproces heeft geëvalueerd en bijgestuurd, in samenwerking met de overlegpartners het implementatietraject heeft uitgewerkt en dat de overlegpartners actief betrokken werden in de werkgroepen rond bestaande kwesties;

Overwegende dat de Minaraad in haar advies 2011-71 voorstelt om de aanbevelingen van de WTC verder door te vertalen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners vijf kwestiewerkgroepen opstartte die een aantal steeds weerkerende kwesties dienden op te lossen, dat de Vlaamse Overleggroep besliste de referentiewaarden niet te wijzigen tijdens het huidige proces, gezien dit een voor Europe juridisch onaanvaardbaar uitstel voor de goedkeuring van de instandhoudingsdoelstellingen en prioritaire inspanningen zou teweegbrengen, dat in het voorjaar 2013 een WBC rond de referentiewaarden wordt opgestart, waarna deze in functie van de eventuele herziening van de doelstellingen ikv de monitoring en zesjaarlijkse rapportering en evaluatie door de EC, al dan niet bijgesteld kunnen worden; dat de gewijzigde instandhoudingsdoelstellingen door de WTC opnieuw bekeken werden en de conclusie van de WTC hierover voorwaardelijk gunstig was;

Overwegende dat de Minaraad in haar advies 2011-71 vraagt dat er werk wordt gemaakt van een uitvoeringsplan in overleg met de doelgroepen, zodat het voor de betrokken actoren duidelijk is wie welke doelen waar en wanneer moet realiseren;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd en dat er voor de figuur van een Natura 2000 management plan per speciale beschermingszone gekozen wordt;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het overleg over de algemene aandachtspunten bij voorkeur voor eind 2012 gebeurt, bijvoorbeeld binnen de werkgroepen die de kwesties behandelen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners de verwerking van de algemene aandachtspunten heeft geïntegreerd in de werking van de vijf opgestarte kwestiewerkgroepen en dat de betrokken sectoren na de resultaten van de kwestiewerkgroepen en de andere overlegfora, een samenvatting van de nog relevante aandachtspunten voor de implementatie hebben ingediend, dewelke aan de Vlaamse regering worden overgemaakt in de 'standpuntennota';

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat bij een gefaseerde evaluatie van de IHD (ten minste) volgende punten in onderlinge afweging mee in rekening gebracht worden: socio-economische toets, algemene impact van ruimtebeslag beperken, voldoende

waarborgen van de lokale gunstige staat van instandhouding in het belang van het behoud van het areaal, belang van een robuust doelenkader als buffer voor de dynamiek van de open ruimte;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners zowel bij de totstandkoming van de gewestelijke en specifieke instandhoudingsdoelstellingen als bij de optimalisatie van de specifieke instandhoudingsdoelstellingen binnen de werkgroep kalibratie, deze punten in overweging genomen hebben en overwegende dat niet voor elk Europees te beschermen habitat of soort dat voor een speciale beschermingszone is aangemeld of binnen een speciale beschermingszone voorkomt, er gestreefd moet worden naar een lokaal goede staat van instandhouding;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen een sluitende timing op te stellen met prioriteiten voor het vastleggen van de IHD voor alle SBZ-V;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin een timing met prioriteiten voor het vastleggen van de S-IHD voor alle SBZ-V werd opgenomen;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat de problematiek rond de kalibratie van doelstellingen binnen de werkgroep kalibratie wordt behandeld, waarbij een duidelijke afweging met de lokale socio-economische context bij de kalibratie en de implementatie van de bosdoelstellingen wordt benadrukt;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de doelstellingen zijn geoptimaliseerd;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen dat het gebruik van vorken voor de doelstellingen verwijzen naar de lopende kalibratie- en de implementatiefase van het IHD-proces en inzake recreatie wijzen op het belang van een passende beoordeling, die de verenigbaarheid van geplande activiteiten en de S-IHD moet nagaan;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners in de werkgroep kalibratie de doelstellingen heeft gekalibreerd op verschillende manieren en dat hierbij de socio-economische context en de wensen van de doelgroepen in overweging werden genomen binnen de ecologische randvoorwaarden van de Habitat- en Vogelrichtlijn en dat ten gevolge van deze oefening de vorken voor de Europees te beschermen habitats werden omgezet in unieke getallen en overwegende dat inzake de verwijzing naar de Passende beoordeling in de kwestie

wergroep Passende beoordeling in samenwerking met de overlegpartners het instrument Passende beoordeling verder werd uitgewerkt;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen aan ANB en INBO om na te gaan of: (1) de S-IHD het behoud van het areaal van Europees beschermde soorten en habitats voldoende verzekeren; en (2) de metapopulatie-criteria voldoende vervat zijn in de S-IHD;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van punt 1 van het bovenstaand advies bevestigt dat bij het plaatsen van doelen bij de specifieke instandhoudingsdoelstellingen maximaal rekening gehouden werd met het behoud van areaal in kritische randhokken, dat in navolging van punt 2 van het bovenstaand advies reeds bij de opmaak van de Gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen rekening is gehouden met de metapopulatiebenadering, dat bij de optimalisatie van de doelstellingen binnen de kalibratiewerkgroep gestreefd werd naar de creatie van grote kernen voor bronpopulaties voor fauna en dat het streven naar grote kernen ook werd vertaald volgens het principe "zuinig ruimtegebruik";

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 vragen om tegen eind 2012 een concreet plan van aanpak uit te werken om de LSVI-tabellen aan te vullen met kensoortvereisten;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de doelgroepen een plan van aanpak heeft opgemaakt tot wijziging van de LSVI, waarin ook de aanvulling met de kensoortvereisten wordt opgenomen, dat dit plan van aanpak is opgenomen in de implementatienota;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 het belang van grensoverschrijdend overleg benadrukken;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies benadrukt dat tijdens de implementatiefase overleg met alle betrokkenen zal gebeuren, dus ook grensoverschrijdend overleg indien dit opportuun is om een optimalisatie van inspanningen en resultaat te verkrijgen;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 06-2012/01-2012 ervoor pleiten dat er snel antwoord gegeven wordt op de vraag op welke manier het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden. Het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" moet meer duidelijkheid krijgen;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners een implementatienota heeft opgesteld, waarin de krachtlijnen van de realisatie werden vastgelegd, waarin werd uitgewerkt op welke wijze het beheer in bestaande natuur- en bosgebieden zal geoptimaliseerd worden en waarin het principe "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" verder werd verduidelijkt;

Overwegende dat de Minaraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 suggereren dat het duidelijk geografisch lokaliseerbaar probleem van de drinkwatervoorziening in principe gebiedsgericht oplosbaar moet zijn;

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners bij de optimalisatie van de instandhoudingsdoelen binnen de werkgroep kalibratie, het belang van de drinkwaterwinningen en de socio-economische context in overweging genomen heeft en dat tijdens de implementatiefase gebiedsgericht oplossingen gezocht zullen worden voor eventuele resterende problemen;

Overwegende dat de Mineraad en SALV in hun gemeenschappelijk advies 64-2012 van oordeel zijn dat in gebieden met groene bestemmingen of in eigendom van een bovenlokale overheid er gekozen moet worden om in die gebieden maximale, bijhorende aantallen vogelsoorten als doelstelling op te nemen in het licht van zuinig ruimtegebruik, efficiëntie en "sterkste schouders, zwaarste lasten".

Overwegende dat het Agentschap voor Natuur en Bos in navolging van het bovenstaand advies in samenwerking met de overlegpartners binnen de kalibratiewerkgroep via het principe 'sterkste schouders-zwaarste lasten' de doelstellingen zo veel mogelijk binnen de terreinen van de terreinbeherende verenigingen en overheden heeft gealloceerd, dat deze terreinen in het algemeen terreinen met groene bestemmingen zijn, dat door de toepassing van het 'principe zuinig ruimtegebruik' ook de soortendoelstellingen hierdoor maximaal aan deze terreinen werden toegewezen, dat het Agentschap voor Natuur en Bos er op wijst dat een maximale toewijzing van doelstellingen louter op basis van eigendom en bestemming ingaat tegen het principe zuinig ruimtegebruik, tegen de juridische bepalingen uit onder meer de habitatrichtlijn en tegen de ecologische vereisten van de soorten en dat soorten alleen maar tot doel kunnen gesteld worden indien er geschikt leefgebied voorkomt of een geschikt leefgebied binnen mogelijk is, waarbij ook rekening moet gehouden worden met de meta-populatiecriteria;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van artikel 4.4 van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, hierna de Habitatrichtlijn te noemen.

Art. 2. Het op de bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd, met de code BE2200036 aangemerkte gebied, genaamd Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten', dat ligt in de gemeente Riemst, wordt aangewezen als speciale beschermingszone ter uitvoering van artikel 36bis, §9, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, hierna het Natuurdecreet te noemen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen.

De 12 deelgebieden van deze Speciale beschermingszones bestaan enerzijds uit een aantal ingangen van mergelgrotten met een overwinterende populatie vleermuizen van Europees belang en anderzijds uit hellinggraslanden met struwelen en kleine bossen, die gekenmerkt worden door een grote abiotische variatie van zeer

kalkrijke tot ontkalkte leemgronden. De graslandhabitats en boshabitats worden gekenmerkt door een zeer hoge biologische diversiteit.

De oppervlakte van de speciale beschermingszone bedraagt 132 ha. De speciale beschermingszone bestaat uit 12 deelgebieden.

Art. 3. §1. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande habitats van bijlage I van het Natuurdecreet, met vermelding van hun Natura 2000-code, waarbij het teken "*" aangeeft dat het een prioritaire habitat betreft in de zin van de Habitatrictlijn:

- 1° 2330 - Open grasland met *Corynephorus*- en *Agrostis*-soorten op landduinen.
- 2° 6210 - Droge halfnatuurlijke graslanden en struikvormende facies op kalkhoudende substraten (*Festuco-Brometalia*) (*gebieden waar zeldzame orchideeën groeien)
- 3° 6230* - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
- 4° 6510 - Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 5° 8310 - Niet voor het publiek opengestelde grotten
- 6° 9150 - Midden-Europese kalkminnende beukenbossen behorend tot het *Cephalanthero-Fagion*
- 7° 9160 - Sub-Atlantische en Midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het *Carpinion betuli*

§2. Het gebied wordt als speciale beschermingszone aangewezen voor de onderstaande soorten van bijlage II van het Natuurdecreet:

- 1° Grote hoefijzerneus - *Rhinolophus ferrumequinum*
- 2° Bechstein's vleermuis - *Myotis bechsteini*
- 3° Ingekorven vleermuis - *Myotis emarginatus*
- 4° Vale vleermuis - *Myotis myotis*
- 5° Meervleermuis – *Myotis dasycneme*

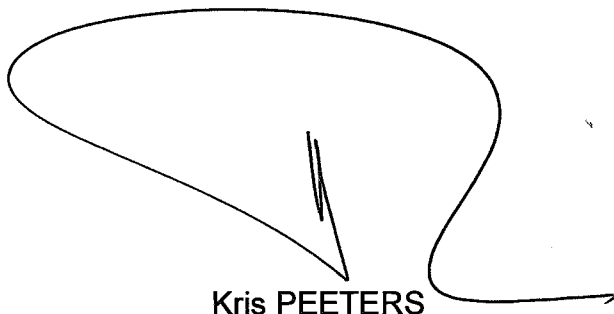
Art. 4. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 9, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 betreffende de aanwijzing van speciale beschermingszones en de vaststelling van instandhoudingsdoelstellingen, worden de instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van het gebied BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten, vermeld in bijlage 2, gevoegd bij dit besluit, vastgesteld.

Art. 5. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

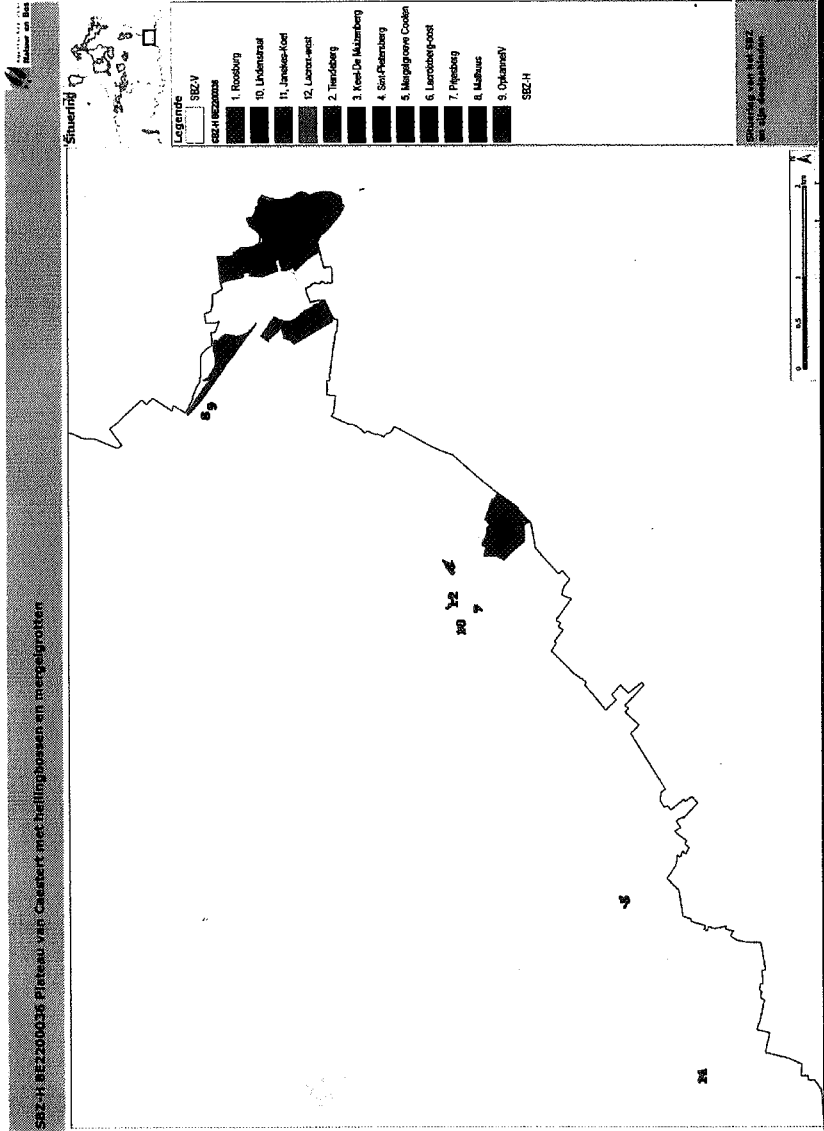

Joke SCHAUVLIEGE

~~Eensluidend afschrift,
Liesbeth Van Snick
medewerker~~

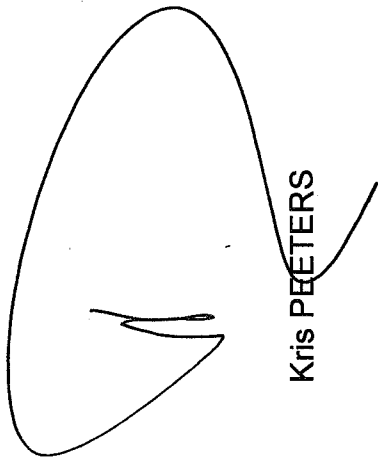
Bijlage 1. Situering van de speciale beschermingszone met de code BE2200036, genaamd 'Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgroten'

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' en tot definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,

~~Van Snick~~

Liesbeth Van Snick
medewerker

Bijlage 2. De instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van de speciale beschermingszone met de code BE1100036, genaamd 'Plateau van Caestert met heilingbossen en mergelgrotten'

I. Instandhoudingsdoelstellingen

Legende	
Symbool	Omschrijving
↑	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit.
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit.

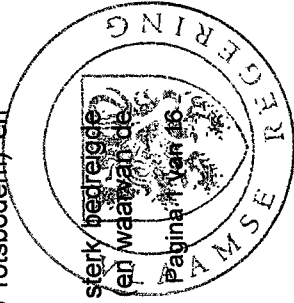
De voorkomende habitattypen werden opgesplitst in drie grote landschapstypes:

- 1) Bocagelandschap met mozaïekstructuur van (kalk-)graslanden en kleine bosjes
- 2) Boslandschap met natuurlijke overgangen naar graslandhabitats
- 3) Mergelgrotten als overwinteringsplaats en zwermlocatie voor vleermuizen

Bocagelandschap met mozaïekstructuur van graslanden en kleine bosjes

Het bocagelandschap bestaat uit een mozaïek van habitattypes waarin vooral 6510 (glanshavergraslanden en kalkrijke kamgraslanden) en 6210 (kalkgraslanden) voorkomen, met lokaal kleinere oppervlaktes van 2330_dw (dwerghaververbond), 6110 (kalkrijk of basifiel grasland op rotsbodem) en 6230_hnk (droge, kalkrijke, heischrale graslanden).

De SBZ vormt het unieke kerngebied voor fauna en flora van kalkrijke graslanden op Vlaamse schaal en is daardoor een hotspot voor sterk bedreigde soorten. Voor het areaalbehoud van deze habitattypische soorten, waarvan sommige in het gebied enkel nog als relictpopulatie voorkomen

verspreiding in Vlaanderen erg beperkt is), is een toename van deze graslandtypes nodig. De habitatvlekken, die elkaar afwisselen in waardevolle graslandkernen met habitat en regionaal belangrijke biotopen zorgen voor voldoende kansen voor leefbare populaties van de habitattypische faunasoorten (in het bijzonder dagvlinders argusvlinder (*Lasioommata megera*), bruin blauwtje (*Plebeius agestis*), kaasjeskruidikkopje (*Cartharodus alceae*), klaverblauwtje (*Polyommatus semiargus*), braamparelmoevlinder (*Brenthis daphne*), dwergblauwtje (*Cupido minimus*) en boswitje (*Leptidea sinapis*)).

Voor de SBZ worden volgende doelstellingen gesteld:

1. Ontwikkeling van een kern grasland van ca. 30 ha in deelgebied 4 Caestert. Deze graslandkern is een mozaïek van de habitattypes 6510_hu(k), 6210_hk/sk, 6230_hnk, 2330_dw. De habitattypes 6210_hk/sk en 2330_dw kunnen enkel ontwikkelen op de (micro-)locaties waar de abiotische factoren dit toelaten. Het geheel van habitats zorgt voor voldoende kansen voor leefbare populaties van habitattypische kalk- en schrale graslandsoorten (specifieke kalkflora, dagvlinders,...). De houtkanten met doornstruiken (meidoorn sp., Sleedoorn) maken de graslandkern geschikt als foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten en grauwe klauwier. Het gevormde bocagelandschap in deelgebied 4 Caestert, vormt leefgebied voor 2 koppels grauwe klauwier.

Deze kern moet de Vlaamse hoofdpopulatie van de kalk- en schraalgraslandsoorten vormen.

2. Ontwikkeling van een graslandkern van ca. 15 ha in deelgebied 2 Tiendeberg. Deze kleinere graslandkern vormt een mozaïek van de habitattypes 6510_hu(k), 6210_hk/sk en 6230_hn(k), 2330_dw. Het geheel van habitats zorgt voor voldoende kansen voor leefbare populaties van habitattypische kalk- en schrale graslandsoorten (specifieke kalkflora, dagvlinders,...). De houtkanten met doornstruiken (meidoorn sp., sleedoorn) maken de graslandkern geschikt als foerageergebied voor een aantal vleermuissoorten en grauwe klauwier. Dit gebied vormt het leefgebied voor 1 koppel grauwe klauwier.

3. Aanleg van hagen/mantel-zoomvegetaties rond kleinere graslandvlekken (vooral in deelgebied 1 Roosburg, 3 Keel-Muizenberg en 6 Lacroix oost) van de SBZ door middel van aanleg van de regionaal belangrijke biotoop doornstruwelen van leemhoudende gronden (rbb sp), 6210_hk en 6210_sk.

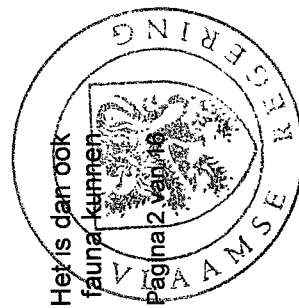
In deelgebied 1 Roosburg kan door toename van 1 ha 6510_huk, 8 ha 6510_hu, 3 ha rbb-kam en 1 ha 6210hk en 6210sk en rbb sp een leefgebied ontstaan voor 2 BP grauwe klauwier.

In de mantel/zoom vegetatie worden kritische kensoorten behouden of worden omstandigheden gecreëerd waarin deze soorten overlevingskansen hebben. Voor de grauwe klauwier zijn deze mantel-zoomvegetaties foerageergebied. Verder zijn deze zomen ook belangrijk voor bosrandvlinders (sleedoornpage, boswitje) en soorten als goudvink, zomertortel en geelgors.

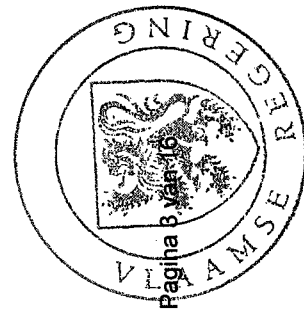
In de kleinere deelgebieden kan beperkt ook habitat 6510_huk ontwikkelen, afhankelijk van de specifieke abiotische toestand. Voor deze kleine deelgebiedjes worden geen specifieke oppervlakte doelstellingen geformuleerd.

5. Ontwikkelen van een gezonde mestbewonende fauna

Voor de voedselbehoeften van laatvlieger, grote hoefijzerneus, ingekorven vleermuis en vale vleermuis is een gezonde mestfauna essentieel. Het is dan ook belangrijk dat er bij het gebruik van veterinaire producten bij vee bewust gekozen wordt voor producten die een gezonde mestbewonende fauna kunnen

ontwikkelen (vermijden van werkzame stof 'avermectines'). De realisatie van deze maatregel komt ook de grauwe klauwier en andere soorten van het bocagelandschap ten goede.

Bocagelandschap Habitat	Oppervlakte-doelstelling		Kwaliteitsdoelstelling	
	Doel	Toelichting	Doel	Toelichting
2330 – Open grasland met Corynephorus- en Agrostis-soorten op landduinen.	=	Actuele oppervlakte: < 0,1 ha	=	<u>Doel</u> Het habitatype omvat vooral éénjarige en specifieke plantensoorten (zoals dwergvilkruid, Klein vogelpooftje, klein tasjeskruid, zandblauwtje). Tegengaan van verbossing.
Subtype 2330_dw: Dwerghaververbond		<u>Doel</u> Behoud van de actuele oppervlakte op locaties waar grind dagzoomt.		
6210 – Droge halfnatuurlijke graslanden en struikvormende facies op kalkhoudende substraten (<i>Festuco – Brometalia</i>)	↑	Actuele oppervlakte: 1 ha	↑	<u>Doel</u> Beperken van opslag van struweel door periodiek begrazingsbeheer. Gevarieerde structuur van de kruidlaag met een goed ontwikkelde moslaag.
Subtype 6210_hk: kalkrijk grasland		<u>Doel</u> <u>Toename met 6 ha</u>		Hoge soortenrijkdom en orchideerijk.
Subtype 6210_sk: kalkrijk doornstruweel		Betreft subtype 6210_hk door omvorming van struwelen en bosaanplanten in deelgebied 1 Roosburg, 3 Keel en ook 2 Tiendeberg, 4 Caestert; en subtype 6210_sk: door omvorming van grasland in de deelgebieden 1, Roosburg, 2 Tiendeberg, 3 Keel – de Muizenberg en 4 Caestert.		Tegengaan bemesting en inspoeling van nutriënten uit hogergelegen landbouwgronden. Geschikt leefgebied voor de habitattypische soort grauwe klauwier.

6230 – Soortelijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa).

Subtype 6230_hnk: schrale graslanden met kalkminnende soorten

Actuele oppervlakte: 2 ha

Doel

Toename met 10 ha door omvorming van grasland: in deelgebied 2 Tiendeberg en in deelgebied 4 Caestert.

Doel:

Het habitatype bevat een lage vegetatie (< 25 cm) met een bedekking van meer dan 30% aan sleutelsoorten en minder dan 5% verruigende soorten. Het habitat is bij voorkeur zombeschonen en er is geen strooisellaag aanwezig. De graslanden zijn gebufferd tegen externe invloeden.

Geschikt leefgebied voor de habitattypische soort grauwe klauwier.

6510 - Laagelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Subtype 6510_hu: glanshavegraslanden (*Arrhenaterion*)

Subtype 6510_huk: kalkrijk kamgrasland

Actuele oppervlakte: 5 ha

Doel

Toename met 19 ha met als richtwaarde voor uitbreiding 10 ha.

6510_hu: +18in deelgebieden 2 Tiendeberg en 4 Caestert in DG 1 Roosburg i.f.v Grauwe klauwier.

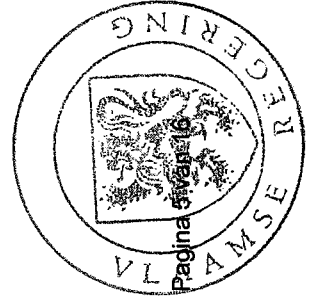
6510_huk: + 1ha in deelgebieden 2 Tiendeberg en 4 Caestert + in DG 1 Roosburg i.f.v Grauwe klauwier.

Doel

Structuurrijk grasland met veel rozetplanten, grote bedekking van sleutelsoorten en weinig verstoring door verruiging, vervilting en verbossing. Strooisellaag is minimaal.

Plaatselijk boom- en struikopslag.

Geschikt leefgebied voor de habitattypische soort grauwe klauwier.

Boslandschap met natuurlijke overgangen naar graslandhabitats

De SBZ wordt volgens de G-IHD als essentieel beschouwd voor het habitat 9150 en belangrijk voor habitattype 9160.

Het boslandschap is in de SBZ belangrijk voor de volgende Europees beschermde vleermuizen: Brandt's vleermuis, gewone baardvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, ingekorven vleermuis, laatvlieger, Bechstein's vleermuis, gewone dwergvleermuis, vale vleermuis, watervleermuis, grote hoefijzernerus. Ook vogels zoals zwarte specht, wespindief en middelste bonte specht hebben deze bossen als habitat, terwijl grauwe klauwier en Spaanse vlag in de boszomen foerageren.

Concreet kunnen de volgende doelstellingen worden vooropgesteld:

1. Structuurverbetering

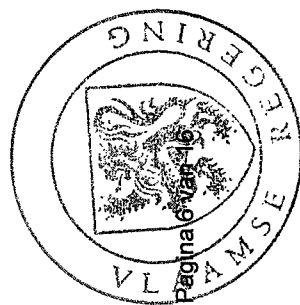
De boshabitats in de SBZ hebben een onvoldoende gevarieerde structuur. Door toepassing van een natuurgericht bosbeheer zal het aandeel dood hout, open plekken en zomen toenemen. Specifiek voor zomerverblijven van vleermuizen wordt gestreefd naar een maximaal behoud van oude bomen met holten en spleten.

2. Behoud van kwalitatief grote boshabitatkernen.

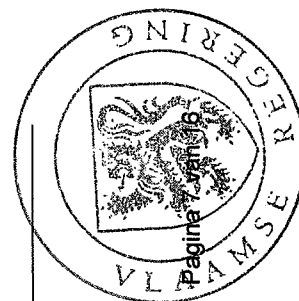
Vanuit landschapsoogpunt bestaat de Speciale Beschermingszone uit een zeer versnipperd gebied met relatief kleine oppervlakten bos per deelgebied. Het ecologisch verbinden van de deelgebieden is in dit intensieve cultuurlandschap niet mogelijk. Om de SBZ boscologisch in een goede staat van instandhouding te brengen en de nodige garanties te bieden voor de habitattypische soorten, wordt in dit rapport gestreefd naar 1 kwalitatieve boskern, namelijk ter hoogte van het Plateau van Caestert (deelgebied 4 Caestert) met een oppervlakte van ongeveer 22 ha.

3. Mantel/zoom vegetatie

Een mantel/zoom vegetatie wordt voorzien op de overgang van bos naar grasland. Deze mantel/zoom vormt leefgebied voor talrijke soorten als grauwe klauwier, vlinders en diverse vleermuissoorten. Door realisatie van het bocagelandschap wordt het boscomplex ook gebufferd voor negatieve invloeden.

Boslandschap Habitat	Oppervlakte doelstelling		Kwaliteitsdoelstelling	
	doel	Toelichting	doel	Toelichting
9150 - Midden-Europese kalkminnende beukenbossen behorende tot het <i>Cephalanthero-Fagion</i>	↑	Actuele oppervlakte: 1 ha <u>Doel</u> Toename met 4 ha door omvorming van 9160 in deelgebied 4 Caestert.	↑	<u>Doel:</u> Voldoende staat van instandhouding: Verbetering van de huidige kwaliteit van het habitat door: <ul style="list-style-type: none"> • Afwezigheid van een strooisellaag; • Aanwezigheid van voldoende kalk aan de oppervlakte door omwoelen van de bodem; • IJl bos door afwezigheid van dikke bomen en dik dood hout (hakhoutbeheer); • Verhoging van aantal orchideeën en sleutelsoorten in de kruidlaag. • Het wegvallen van begrazing in het grazig type iepenbos zorgt voor achteruitgang van de schrale vegetaties. Heropstarten van deze begrazingsvorm kan geschikte beheersmaatregel zijn voor natuurherstel.
	=	Actuele oppervlakte: 21 ha <u>Doel</u> Behoud van de actuele oppervlakte, met uitzondering van 5 ha die omgevormd worden naar 9150.	↑	<u>Doel:</u> Goede staat van instandhouding: goed ontwikkelde, structureel rijke eiken-haagbeukenbos met een heterogene leeftijdsopbouw, aanwezigheid van boszomen en open plekken. Voldoende dood hout, geen exoten en buffering tegen externe invloeden. Grote bedekking met sleutelsoorten. Mantel-zoomvegetaties in overgang naar graslandhabitats met doornig struweel (rbbbsp, rbbsg) of struweel (6210_sk)

Mergelgrotten als overwinteringsplaats en zwermlocatie voor vleermuizen

De mergelgrotten in dit SBZ zijn allemaal aangeduid als habitattype 8310, waarvoor dit SBZ essentieel is volgens de G-IHD. In deze mergelgrotten overwinteren elk jaar van 1 september tot 30 april circa drieduizend vleermuizen van 11 verschillende soorten.

Bijkomend overwinteren er anno 2011-2012 ca. 4891 vleermuizen in de 'Waalse' groeven, die zich grotendeels onder Vlaams grondgebied uitstrekken. Het betreft 12 soorten, waaronder 824 ingekorven vleermuizen, 1 Bechsteinsvleermuis, 171 meervleermuizen en 101 vale vleermuizen. Zowel naar aantal als naar soortenrijkdom van vleermuizen zijn de mergelgrotten van de SBZ van Europees belang. In de periode augustus-september zijn de mergelgrotten eveneens van belang als paarverblijf.

De Lacroixberg, deelgebieden 6 en 12, vormt de belangrijkste winterverblijfplaats in Vlaanderen voor de meervleermuis. Ook Bechstein's vleermuis, die zeer zeldzaam is in Vlaanderen, en de ingekorven vleermuis, waarvoor Vlaanderen de meest noordelijke grens van voorkomen vormt, overwinteren in Vlaanderen enkel in deze mergelgrotten. Daarnaast vormen de mergelgrotten ook een belangrijke winterverblijfplaats voor volgende aangemelde soorten: Brandt's vleermuis / gewone baardvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis / grijze grootoorvleermuis, vale vleermuis en watervleermuis. Ook de mergelgrotten onder de Tiendeberg zijn van belang.

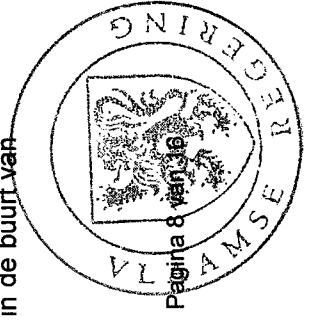
De doelstellingen voor deze mergelgrotten worden geformuleerd als kwaliteitsdoelstellingen voor de overwinteringshabitats van vleermuizen, gelegen binnen dit habitatrictlijngebied. Voor de zomerhabitats van vleermuizen wordt verwezen naar het bocagelandschap en de specifieke soortbeschrijvingen. Belangrijke factoren voor kwaliteit van het winterhabitat hebben betrekking op verstoring, lichtpollutie, relatieve vochtigheid, temperatuur en luchtstroming. Er wordt gestreefd naar een optimaal microklimaat. De kwaliteitseisen van verschillende vleermuissoorten verschillen. Hierdoor is een variatie aan omstandigheden binnen de volgende ranges noodzakelijk:

- Zones met variatie in temperatuur tussen 0°C en 10°C, die zowel droog als nat zijn;
- Natte en koudere zones met een constante temperatuur rond de 5°C;
- Natte en warmere zones met een temperatuur tussen 7°C tot 11°C.

In het kader van de doelstellingen voor de specifieke vleermuissoorten worden verder meer concrete doelstellingen voorgesteld voor hun habitat.

Het is belangrijk dat voldoende rust aan de vleermuispopulaties wordt geboden door het ontbreken van verstoring. Daarom is het van cruciaal belang dat belangrijke winterverblijfplaatsen tijdens de wintermaanden (van 1 september tot 30 april) en tijdens de paarperiode (augustus-september) niet toegankelijk zijn (m.u.v. vleermuisonderzoek en dringende veiligheidsinspecties). Voor de ingekorven vleermuis, die een langere winterslaap heeft, moet deze periode verder uitgebreid worden van 15 augustus tot 15 mei. Controle op het afsluiten van de groeves is noodzakelijk.

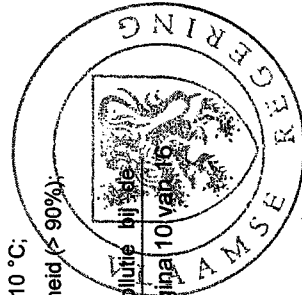
Er moet gewaakt worden over de stabiliteit van de groeven en de vleermuisgangen. Daarnaast moet er ook aandacht zijn voor inrichting van de omgeving van de mergelgrotten. Hieronder wordt o.a. de beperking van de toegankelijkheid, geschikte invliegopeningen, aangepaste vegetatiestructuur in de buurt van de ingangen (aanleg van KLE's),... verstaan.

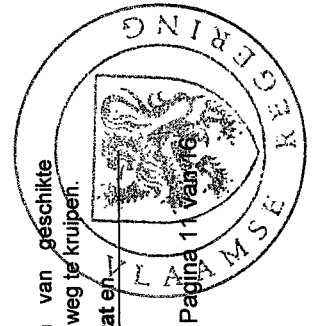
In het open omliggende landschap moeten kleine landschapselementen (houtkanten met doornstruiken zoals meidoorn en sleedoorn) voorzien worden enerzijds voor grauwe klauwier, anderzijds om de connectiviteit tussen zomer- en winterverblijfplaatsen en foeragegebieden van vleermuizen te verbeteren. De realisatie van deze doelstelling vergt acties (bijvoorbeeld overeenkomsten met landbouwers) buiten de SBZ.

	Oppervlakte-doelstelling	Kwaliteitsdoelstelling
doel	doel	doel
Toelichting	Toelichting	Toelichting
<p>Er worden geen specifieke oppervlakte-doelstellingen geformuleerd, aangezien de oppervlakte van de grotten niet uitgebreid kan worden. Behoud van de huidige oppervlakte met minstens behoud en waar mogelijk verbetering van de kwaliteit is het doel.</p> <p>Boslandschap Habitat</p> <p>8310 – Niet voor het publiek opengestelde grotten</p>	<p>=</p> <p>Actuele oppervlakte is onbekend</p> <p><u>Doel</u> Behoud van de huidige oppervlakte.</p>	<p>↑</p> <p><u>Doel:</u> Behoud en verbetering van de huidige kwaliteit in functie van de overwinterings- en paarplaats voor vleermuizen. Voorkomen van verstoring van vleermuizen in de winterperiode. Lokale verbetering wat betreft microklimaat, relatieve vochtigheid en luchtcirculatie. Garanderen van de stabiliteit van de groeves en de vleermuisgangen.</p> <p>Landschappelijke inpassing van grotingangen met KLE.</p>

Soort	Populatie-doelstelling		kwaliteitseisen aan de leefgebieden	
	doel	Toelichting	doel	Toelichting
Bechstein's vleermuis (<i>Myotis bechsteinii</i>)	↑ <u>Doel</u>	Actuele populatie: overwintering 3 exemplaren (+2exp in Groeve 'juge' Zussen) (wintertelling 2008-2009). Bij zwermgedrag begin september 2011 werden 120 exemplaren vastgesteld (broedpopulaties in Kortessem (Jongebos, Bellevue, Krijt), Diepenbeek (Nietelbroeken) en Tongeren (Kolmont)) Toename van de populatie.	↑ <u>Doel</u>	Optimalisatie van het winterhabitat door: behoud, verbeteren en bufferen van het geschikt microklimaat in de mergelgrotten zodat aan volgende kwaliteitseisen wordt voldaan: <ul style="list-style-type: none"> • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (> 90%); • maximaal tochtvrij; • zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de ingang van grotten, foerageerhabitats en vliegroutes; • behoud of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen. Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door: <ul style="list-style-type: none"> • het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige bosclementen, graslanden, KLE's en boshabitats 9150 en 9160; • behoud holle bomen.
Meervleermuis (<i>Myotis dasycneme</i>) Ingekorven vleermuis (<i>Myotis emarginatus</i>) Vale vleermuis (<i>Myotis myotis</i>)	↑ <u>Doel</u>	Actuele status: overwintering meervleermuis 86 exemplaren, ingekorven vleermuis 196 exemplaren, vale vleermuis 1 exemplaar (telling 2008-2009) Bijkomend 101 overwinteraars meervleermuis in de grotendeels Vlaamse groeves met Waalse ingang (telling winter 2011-2012) Minimaal behoud van de populatie op de actuele	↑ <u>Doel</u>	Optimalisatie van het winterhabitat door: behoud, verbeteren en bufferen van het geschikt microklimaat in de mergelgrotten zodat aan volgende kwaliteitseisen wordt voldaan: <ul style="list-style-type: none"> • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (> 90%); • maximaal tochtvrij; • zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de

	<p>locaties.</p>	<p>ingang van grotten, foerageerhabitats en vliegroutes;</p> <ul style="list-style-type: none"> • behoud of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen. <p>Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige bosclementen, graslanden, KLE's en boshabitats 9150 en 9160; • behoud van open water (specifiek voor Meervleermuis); Voldoende warme en volledig donkere zolders (gemiddeld >25°C) met een grote invliegopening die een directe vlucht toelaat en daarnaast voldoende dikke holle bomen die rustig gelegen zijn in de boscomplexen. • (specifiek voor Ingekorven vleermuis); inrichten van kerkzolders
<p>Watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)</p> <p>Franjestaart (<i>Myotis nattereri</i>)</p> <p>Brandt's /gewone baardvleermuis (<i>Myotis brandtii/Myotis mystacinus</i>)</p>	<p>↑ <u>Doel</u></p> <p>Brandt's/gewone baardvleermuis en franjestaart: minimaal behoud van de populatie op de actuele locaties. Telling 2008-2009: 551 watervleermuis, 547 franjestaart en 969 baard/Brandt'svleermuis,</p> <p>Watervleermuis: toename van de populatie.</p>	<p>↑ <u>Doel</u></p> <p>Optimalisatie van het winterhabitat door: behouden, verbeteren en bufferen van zones in de mergelgrotten met een geschikt microklimaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • geen verstoring; • stabiele temperatuur van 7-10 °C; • zeer hoge relatieve vochtigheid (>90%); • maximaal tochtvrij; • zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de mergelgrotten, foerageerhabitats en vliegroutes; • behouden of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen. <p>Optimalisatie van het zomerhabitat en vliegroutes;</p>

foerageergebied door

- het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige boselementen, graslanden, KLE's en boshabitats 9150 en 9160;
- behoud van open water (specifiek voor watervleermuis);
- behoud van holle bomen;
- inrichting van zolders (specifiek voor Brandt's vleermuis).

Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Gewone/grijze grootvleermuis (*Plecotus auritus/austriacus*)

Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)

↑ Doel

Gewone dwergvleermuis en gewone/grijze grootvleermuis: minimaal behoud van de populatie op de actuele locaties.

Laatvlieger: aanwezigheid van een populatie in de SBZ.

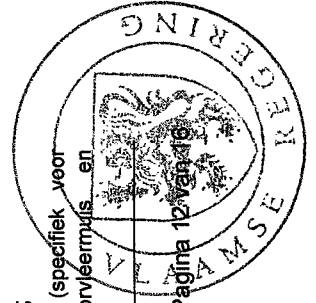
↑ Doel

Optimalisatie van het winterhabitat door: behouden, verbeteren en bufferen van zones in de mergelgrotten met een geschikt microklimaat.

- geen verstoring;
- stabiele temperatuur van 7-10 °C;
- zeer hoge relatieve vochtigheid (>90%);
- maximaal tochtvrij; zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de mergelgrotten, foerageerhabitats en vliegroutes;
- behouden of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen.

Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door:

- het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige boselementen, graslanden, KLE's en boshabitats 9150 en 9160;
- behoud van holle bomen;
- inrichting van zolders (specifiek voor Gewone/Grijze grootvleermuis en Laatvlieger).

Grote hoefijzernerus (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Doel

Aanwezigheid van een populatie in de SBZ (mogelijke herkolonisatie vanuit Wallonië, laatste overwinteringsgegevens 1973).

Doel

Optimalisatie van het winterhabitat door: behoud, verbeteren en bufferen van het geschikt microklimaat in de mergelgrotten zodat aan volgende kwaliteitseisen wordt voldaan:

- geen verstoring;
- stabiele temperatuur van 7-10 °C;
- zeer hoge relatieve vochtigheid (> 90%);
- maximaal tochtvrij;
- voorzien van hangplaatsen in winterverblijfsplaatsen zo weinig mogelijk lichtpollutie bij de ingang van grotten, foerageerhabitats en vliegroutes;
- behoud of creëren van geschikte spleten of nissen om in weg te kruipen.

Optimalisatie van het zomerhabitat en foerageergebied door:

- het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het landschap door het behouden en versterken van aanwezige bosedementen, graslanden, KLE's en boshabitats 9150 en 9160;
- kerzolders of vergelijkbare habitats vleermuisvriendelijk en toegankelijk maken zodat de kansen op herkolonisatie vanuit Wallonië sterk verhoogd worden;
- beperken van of alternatieven gebruiken voor antibiotica en antiparasitaire producten (met name avermectines) bij begrazingsprojecten in reservaatgebieden.

II. Prioriteiten

1. Realisatie van aaneengesloten complexen van (kalk-)graslandhabitats in een bocagelandschap

De ontwikkeling van een bocagelandschap vergt de realisatie van 45 ha graslandhabitats in deelgebied 4 Caestert en 2 Tiendeberg, lokaal in mozaiek met regionaal belangrijke biotopen. Een deel hiervan gebeurt door omvorming van opslag en een deel door effectieve uitbreiding.

Daarnaast wordt er ook in deelgebied 3 De Keel-Muizeberg opslag omgevormd naar graslandhabitat. Hiervoor is een nulbemesting en aangepast maai- en/of begrazingsbeheer vereist. Beperken van verstoring (vnl. op de kanaalbermen) en een op insecten gericht beheer zal deze soorten eveneens ten goede komen.

Veel habitattypische soorten vereisen een beheer op maat, sommige zones zullen voornamelijk beheerd worden voor botanische waarden, andere met meer accent op fauna.

2. Behoud en herstel van het kleinschalige, structuurrijke landschap te Roosburg

Ter hoogte van deelgebied 1 Roosburg ligt een waardevol, kleinschalig akkerlandschap met waardevolle lijnvormige elementen. Deze worden waar mogelijk versterkt en gebufferd door regionaal belangrijke biotopen om de connectiviteit tussen zomer- en winterverblijfplaatsen en foerageergebieden van vleermuizen te verbeteren. Door toename van 1 ha 6510_huk, 8 ha 6510_hu, 3 ha rbb-kam en 1 ha 6210hk en 6210sk en rbb sp kan men een leefgebied creëren voor 2 BP Grauwe klauwier.

3. Kwaliteitsverbetering van aanwezige boshabitattypes

Ter hoogte van deelgebied 4 Caestert wordt een toename van 4 ha 'boshabitat' gerealiseerd, door omvorming. De kwaliteit van de bestaande bossen wordt verbeterd door ecologisch bosbeheer. Dit moet voornamelijk gebeuren door de terrein behorende instanties, die het grootste deel van het actuele bos in beheer hebben.

Bij andere openbare besturen en privébossen in het VEN (of op vrijwillige basis) kan door het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer (CDB) de kwaliteit eveneens verbeterd worden.

4. Bescherming en inrichting van de mergelgrotten

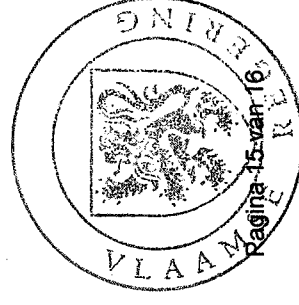
Voor een optimale overwintering van vleermuizen in de mergelgrotten zijn een aantal factoren belangrijk: temperatuur, relatieve vochtigheid en luchtverversing. Aangezien de grotten door 11 verschillende soorten worden gebruikt, die elk verschillende eisen aan hun habitat stellen, dienen in de grotten verschillende zones met een variatie aan omstandigheden binnen de volgende ranges aanwezig te zijn:

- Zones met variatie in temperatuur tussen 0°C en 10°C, die zowel droog als nat zijn;
- Natte en koudere zones met een constante temperatuur rond de 5°C;
- Natte en warmere zones met een temperatuur tussen 7°C tot 11°C.

De belangrijkste inspanning is het vrijwaren van de grotten voor alle vormen van verstoring in de winterperiode en paarperiode. Controle op de afsluiting van de groeven is noodzakelijk.

Daarnaast moet er ook aandacht zijn voor inrichting van de omgeving van de mergelgrotten. Hieronder wordt o.a. de beperking van de toegankelijkheid, geschikte invliegopeningen, aangepaste vegetatiestructuur in de buurt van de ingangen (aanleg van KLE's),... verstaan.

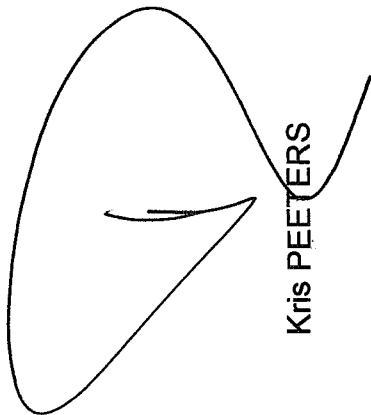
Een aanhoudende monitoring is bovendien noodzakelijk om een steeds beter zicht te krijgen op de soortenrijkdom, verplaatsingspatronen,... van de aanwezige soorten.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit tot aanwijzing van de speciale beschermingszone 'BE2200036 Plateau van Caestert met hellingbossen en mergelgrotten' en tot definitieve vaststelling van de bijhorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten,

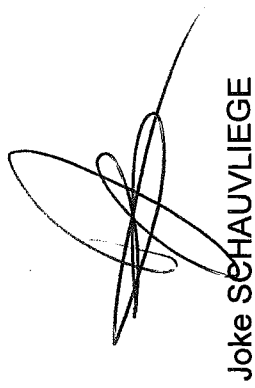
Brussel, 23 april 2014.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Joke SCHAUVLIEGE

Eensluidend afschrift,

Liesbeth Van Snick
medewerker

